

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy óra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 15. szám.

Péntek, január 18.

Czernin kijelentése a béketárgyalásokról.

Budapest, jan. 18. A Cs. és Kir. Távirati Iroda képviselőjének Breszt-litovszkban Czernin gróf külügyminiszter a következő kijelentést tette: A pétervári és kievi kormányok képviselőivel Breszt-litovszkban folytatott tárgyalások teljes folyamathoz vannak. Ezeknek lefolyása nehéz és hosszadalmas. Felelek és szavatok érte, hogy a béke részünkről nem fog hódítási szándékon megakadni. Egy szót se vonok vissza abból, amit a monarchia békeprogramjaként felállítottam és képviseltem. **Semmit sem akarunk Oroszországtól, sem hódítást, sem hadikárpótlást, sem területengedéseket.** Csakis biztos alapokon nyugvó baráti és szomszédi viszonyt akarunk, amely állandó legyen és amely a kölcsönös bizalmon épüljön fel.

Wekerle szombaton megy a király elé.

Budapest, jan. 18. Wekerle Sándor minisztereinek ma délután 3 órakor utazik Bécsbe. Az „Est” szerint Wekerle szombaton kihallgatáson jelenik meg öfelsége előtt, amikor is beadja a lemondását. **Öfelsége a lemondást nem fogadja el.** A katonai kérdések dolgában kézirat fog megjelenni, amelyben a király kinyilatkoztatja, hogy a katonai kérdésekben a király és a nemzet óhaja és felfogása között ellentét nincs, **de egyrészt a katonai körök, másrészt az Ausztriában megnyilvánult érzékenységre való tekintettel a katonai reformok végrehajtását a háború utánra halasztják.** Viszont Wekerlének garanciát kell vállalni azért, hogy a gazdasági és kereskedelmi kérdéseket végleg rendezik.

Az új kormány összeállításában Wekerle szabad kezet fog kapni. Szombaton megjelenik öfelsége előtt Serényi gróf miniszter is.

Az osztrák sztrájkmozgalmak.

Bécs, január 18. A sztrájkmozgalom egyre terjed, mindamelllett a nyugalmat sehol sem zavarták. A nagyobb nyomdávalalatonknál a munkát megszüntették, még szinlapokat sem nyomnak. A munkásotthonokban az étel kiosztását megszüntették. **A mozi előadások is szünetelnek.**

A tegnap este megtartott gyűlésen a szónokok hangsúlyozták, hogy a mozgalom a béke sürgős megkötésére irányul. A munkásság a sztrájkjal befolyást akar gyakorolni a béketárgyalásokra és **ezért kimondták, hogy addig nem dolgoznak, amíg biztosítékot nem kapnak arra nézve, hogy a béke hamarosan létre fog jönni.**

Az „Arbeiter Zeitung” figyelmezteti a munkásokat, hogy a vasuti forgalmat be ne szüntessék.

A kormánnyal folytatott tárgyalások folynak. **A lapok feltétlenül megfognak jelenni.**

A Reichsrát folyosóin hire terjedt, hogy Brünnben (Morvaországban) is sztrájkok vannak.

Grazban nagy tüntető felvonulást rendezett a munkásság, amelyen követelték az azonnali békét.

Angol kikötők bombázása.

Berlin, január 18. (Hivatalos.) Könnyű német tengeri haderők portyázó utra mentek az Északi tenger déli részére. **Semmi ellenállásra sem találtak, dacára annak, hogy a Themsetől északra fekvő angol tengerpart mentén nyomultak előre.** Haderőink 300-nál több lövéssel hatásos tüzelést folytattak az angol kikötők ellen.

London, január 18. Jarmouth városát tegnap este német reptőlök bombázták a tenger felől. Este 10 órakor kezdődött a bombázás, amely öt percig tartott.

Terjed az ausztriai sztrájk.

Bécs, jan. 18. A sztrájkmozgalom kezd tartóssá válni. A lisztadagokat az egész Ausztriában felére szállítják le, a kenyéradagok megmaradnak.

Bécs, jan. 18. Öfelsége a király jelentést tétetett magának a munkás-sztrájk fejleményeiről. Utasította a hatóságokat, hogy gondoskodjanak a munkások élelemmel való ellátásáról.

Graz, jan. 18. Reggel számos tüzem munkásai sztrájkba léptek. Felsőstájerországban a sztrájkmozgalom terjed.

Bécs, jan. 18. A munkások követeleéseinek dolgában Seidler miniszterelnöknél konferencia volt, amelyen több reichsrati képviselő részt vett. A konferenciát ma folytatják.

Lemondott a császári kabinet-iroda főnöke.

Berlin, jan. 18. Wallentiny, a német császár kabinetirodájának főnöke lemondott. Utóda Berg keletporoszországi tartományi főnök lett. A lemondásnak nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak. Wallentiny volt a nagy németek legelkeseredettebb ellensége, ezért bukását a nagynémetek első sikerének tekintik.

Kerenszkyt megtalálták.

Stockholm, jan. 18. A „Rjecs” jelentése szerint a bolsevikieknek sikerült Pétervárott egy forradalmár képviselőnél megtalálni Kerenszkyt. Letartóztatása iránt a kormány legközelebb kiadja a rendeletet.

Az ukránokkal folytatott tárgyalások.

Budapest, jan. 18. Breszt-Litovszkából jelentik a M. T. I.-nak: Az ukránokkal gazdasági kérdésekben folytatott tanácskozásokat egy külön bizottságra ruházták át, amely nyomban megkezdte a tanácskozásokat és a legnagyobb gyorsasággal be is fogják fejezni.

Caillaux ujjlenyomata.

Genf, jan. 18. A „Matin” jelentése szerint Caillauxtól ujjlenyomatot vettek fel a fogházban. Egy szobába vitték, ahol pörére vetkőztették. Hatezer frankot találtak nála.

A politika hírei.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 18. A képviselőházban a választójogi bizottság megválasztása után megszavazták azt a javaslatot, hogy az ülések délelőtt tíztől délután két óráig tartsanak. A legközelebbi ülés idejét az elnökség határozza meg.

Ezután Holló Lajos interpellált a bresztlitovszki béketárgyalásokról. Nekünk nem kell győzelmes, vagy háborús béke — mondotta. — Elnök ezért rendreutasítja.

Holló a további beszéde során az elszászlotharingiai kérdésben kompromisszumot ajánl. Kérde, hogy még mindig az annekszió- és hadikárpótlás nélküli békealapon állunk-e?

Wekerle azt válaszolta, hogy nemcsak tisztességes, hanem tartós békére törekszünk. Nem érti, hogy Holló hogyan magyarázhatja az annekszió nélküli békét, ha kompromisszumot ajánl az elszázi kérdésben. Ama felelőtlen tényezők — mondotta Wekerle — akik folyton a békét sürgetik. Oroszországban csak a meggyöngyült erőkre hívják a figyelmet. Ezzel nem a békét szolgálják, hanem növelik az izgalmat és béke helyett, kűlháboru helyett belháborut idéznek elő. Közli a Házzal, hogy ő milyen őszintén óhajtja a békét, hogy a béke jelszava alatt működő mozgalmak

érvényre jussanak. (Viharos taps a jobb és baloldalon.)

A jobboldal kívánságára az elnök felteszi a kérdést, hogy tudomásul veszik-e a választ, mire az egész Ház, Károlyiek is felállanak. (Derűtség.)

Szünet közben megalakult a választójogi bizottság. Elnökké H e d e r v á r y Károlyt választották meg.

Szünet után S á n d o r Pál a németországi gazdasági elnyomásról interpellál.

Wekerle kijelenti, hogy a tárgyalások kezdődő stádiumban vannak. A parlament hozzájárulási jogát megövjük.

Cserny Károly a borsodmegyei rekvirálásról interpellált. Wekerle megígérte, hogy a vizsgálatot elrendeli.

Janiga János dr. szabadkai képviselő interpellációja a vetőmag rekvirálása miatt M e z ő s s y miniszternek ama kijelentését váltotta ki, hogy a hadsereget és a monarchia két államát nekünk kell ellátnunk, ezért szükséges a rekvirálás. A vetőmagvakat a rekvirálástól feloldják.

Fényes László a burgonyának a szeszfőzésre való felhasználásáról interpellált.

Wekerle megnyugtató kijelentésével az ülés fél tizkor este véget ért.

Nagybecskerek és a belügyi reform.

Törvényhatósági jogot kapnak a nagyobb rendezett tanácsu városok.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, 1918. január 15.

Ugron Gábor belügyminiszter ur szives volt ma kihallgatáson fogadni és kérésemre megengedte, hogy a belügyminiszterium különböző főosztályaiban felvilágosítást adjanak a Torontál szerkesztő sége részére a készülő városi reformról, illetve eme reformnak a Nagybecskerek városát érdeklő részéről.

A belügyminiszteriumban kapott információimat alábbi tudósításomban foglalhatom össze:

Az 1912. augusztus 13-án életbe lépett 1912. évi LVIII. t. c. 30. §-a utasítja a belügyminisztert arra, hogy a törvény életbeléptetésétől számított két éven belül a városok szervezetéről, közigazgatásáról és háztartásáról, ugyancsak a városi rendőrségek országos rendezéséről törvényjavaslatot terjesszen a képviselőház elé. A háboru nem engedte meg, hogy ez a fontos javaslat a képviselőház elé kerüljön, azonban a belügyminiszteriumot ma már erősen foglalkoztatja a hatalmas, belügyi reform kérdése. Valószínű, hogy a rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat e reform beterjesztése előtt kerül a képviselőház elé, azonban a belügyi reform is készül és minden valószínűség megvan arra, hogy ez a nagy munka ebben az esztendőben szintén tető alá kerülhet.

A belügyminiszternek az az álláspontja, hogy azoknak a városoknak, amelyek gazdasági, kulturális és szociális téren elég önállósággal rendelkeznek, meg kell adni az önállóságot, ha ezidőszent még csak rendezett tanácsal rendelkeznek. Az a kérdés még nincsen eldöntve, hogy e kategóriába sorolható rendezett tanácsu városok törvényhatósági jogot kapnak-e, vagy pedig a rendezett tanácsu városok és a törvényhatósági joggal felruházott városok között egy közbeeső városi típust iktatnak-e. Vélemények vannak e terv ellen, vélemények vannak e terv mellett, sokan úgy tartják, hogy felesleges e harmadik városi típus közbeiktatása, ez csak komplikálná a helyzetet; annak a városnak, amely elég érett, hogy ügyeit önállóan intézhessen, meg lehet adni, de meg is kell adni a törvényhatósági jogot.

Megkérdeztem informátoromat:

— Konkrét formában szó volt-e már arról, hogy mely rendezett tanácsu városokat ruháznak fel törvényhatósági joggal?

— Igen — volt a válasz — erről volt már konkrét formában szó.

— És — kérdeztem tovább — Nagybecskerek városa szerepelt-e ama rendezett tanácsu városok sorába, amelyeket elég éretteknek tart a belügyminiszterium arra, hogy kiemeljük őket a rendezett tanácsu városok sorából és törvényhatósági joggal ruházza fel őket?

— Annak idején, amikor egyes városok névszerint is említettek, szó volt Nagybecskerek városáról. Az utóbbi időben még nem került szóba a kérdésnek ez a része, azonban valószínű, hogy a régi álláspont változatlan maradt.

A miniszterium törvényelőkészítő osztálya egyébként dolgozik már a belügyi reformon, az előkészítés munkálatai folyamatban vannak de az sincs kizárva, hogy a belügyi reform-

Tárgyalásaink az ukránokkal.

Budapest, jan. 18. A Magyar Távirati Irodának jelentik Breszt-litovszkából: Az ukránokkal folytatott tárgyalásokon C z e r n i n gróf külügyminiszter kijelentette, hogy mindkét fél hajlandó politikai és kulturális kérdésekről tovább tárgyalni. A gazdasági tárgyalásoknál semmi ellentétet sem mutatkozik. A tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy rövidesen kielégítő módon befejeződhetnek.

Caillaux letartóztatása.

Páris, jan. 18. Clemenceau közzé fogja tenni Lansing levelét, amelynek következtében Caillauxot letartóztatták.

21 ezer tonna.

Berlin, jan. 18. A Wolff-ügynökség jelentése szerint buvárhajóink igen erős ellenhatás dacára 21 ezer tonnát súlyesztettek el.

Az osztrák delegáció.

Bécs, jan. 18. Az osztrák delegáció külügyi albizottságát január 22-re egybehívják.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 17.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Olasz harcér:

A Brenta és a Monte Petrica között az ellenség harcra tevékenysége az előző napi eredmény elen veszteségteljes támadás után tüzrajtaütésekre szorított. A január 14. és 15-iki harcokban 12 tisztet és több mint 300 főnyi legénységet ejtettünk foglyul.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, január 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Nincsenek nagyobb harcra cselekmények. Az arcvonal számos szakaszán felderítő harcok folytak. Paschandelétől északra a Scarpe mentén Vendhuillenél és Saint Quentinnél egy-néhány angol elfogtunk.

Keleti harcér:

Nincs újság.

Macedon arcvonal:

A Csernahajlásban a fokozódó tüzéségi tevékenység tovább tart.

Olasz harcér:

Helyzet változatlan. Az olaszoknak január 14. és 15-iki eredménytelen és veszteségteljes támadásai alkalmából 12 tisztet és több mint haromszáz főnyi legénységet ejtettünk foglyul.

Ludendorff.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombaton, január hó 19-én három előadás: 3, 5 és 9 órákor.

Vasárnap, január hó 20-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órákor.

A tanító.

Bródy Sándor színműve 4 felvonásban. Rendezte: Dr. Janovics Jenő.

Főszereplők: Berky Lili, Várkonyi Mihály, Szentgyörgyi István, Mészáros Alajos, Laczkó Anna, Dazséri Gyula.

mal kapcsolatban külön törvényjavaslat fog intézkedni a rendezett tanácsú városoknak törvényhatósági joggal való felruházásáról. Annak idején Miskolc is külön törvénnyel kapta meg ezt a jogot.

Paál Jób.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, 1918. évi január hó 19-én:

Henny Porten ujdonság!

Aparaszt nábob

Dráma 4 részben.

Főszereplő: Henny Porten.

Gyönyörű kísérő műsor.

— Eladások: 5, 7 és 9 órákor. —

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1-50 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

HIREK

— **Kornháber altábornagyot Bécsbe helyezték.** Kornháber Adolf altábornagyot, aki egy év óta Nagyvárad állomásparancsnoka volt, Bécsbe helyezték át a szolgálattételre a közös hadügyminiszteriumba osztották be. Kornháber altábornagy évekként elzött Nagybecskereken zászlóaljparancsnok volt.

— **Kitüntetett tiszték.** Öfelsége a király mint a *Rendeleti Közlöny* jelenti, az ellenség szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel és a kardokkal adományozta az ellenség előtt elesett Hoffman Gusztáv századosnak, Angyalos Rezső dr. és Zászló Béla hadnagyoknak. Ugyanezt a kitüntetést kapta a kardok nélkül másodízben Richter Béla százados. A legfelső elismerésben részesült a kardok egyidejű adományozása mellett Tittel Rezső t. hadnagy és Siklós Ede dr. t. hadbíró-főhadnagy, valamennyi a 12. gy.-ezredben.

— **Postaforgalmunk Oroszországgal.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Főkonzulunk jelenti: A postaforgalomról a tárgyalások Pétervárott kedvezően haladnak. Minden nehézséget sikerült eloszlatni. A megállapodás megszövegezése folyamatban van.

— **Megérkezett az új hadisegélyrendelet.** A belügyminiszternek régóta várt rendelete a hadisegélyek felemelése tárgyában ma leérkezett Nagybecskerekre az alispáni hivatalhoz. A rendelet egy egész füzet, amelynek alapos áttanulmányozásához idő kell és éppen ezért mi csak arra szorítokunk most, hogy azt írjuk meg, ami leginkább izgatja az érdekelteket: *mekkora lesz a hadisegély?* Az új segélyezési táblázat szerint, ha a hadbavonult segélyezendő

1	tagu család	42	koronát
2	"	71	"
3	"	95	"
4	"	118	"
5	"	135	"
6	"	150	"
7	"	165	"
8	"	180	"
9	"	195	"
10	"	210	"
11	"	220	"

havi havonként és 95 korona segélyig 20 korona

házbért, 150 koronáig 30 koronát, 195 koronáig 40 koronát, 220 koronáig 50 korona lakbért negyedévenként.

Falvakban és községekben a hadisegély kisebb mint Nagybecskereken, viszont Budapest és Pozsonyban nagyobb. A hadisegélyek visszamenőleg január 1-től már az új skála szerint lesznek fizetve, de végrehajtásukig még eltelik legalább négy hét, mivel rengeteg sok írásos munka előzi meg.

A legfontosabb azonban az, hogy minden városban, tehát Nagybecskereken is, *hadisegély-véleményező bizottság alakul*, amely az összes hadisegélyeseket újból rosta alá veszi és megállapítja, hogy fennáll-e a jogosultsága, vagy sem.

— **Kitüntetett katonák.** A hadsereg főparancsnokság az ezüst vitézségi érem 1. osztályát adományozta Danóczy István és Köberling István szakaszvezetőknél, a 2. osztályát Csery Béla szakaszvezetőnek, Klacsarszki János és Podolecz József gyalogosoknak, valamennyi a 12. gy.-ezredben.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének gyászja.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlést mély gyász érte, Katits Antal igazgató 1918. évi január hó 1-én hosszas szenvedés után Budapestben elhalt.

Katits Antal személye évtizedek óta fogalomná vált az egyetlet életében, az az ambíciózus kitartás, mellyel a legnemesebb cél szolgálatában közel 25. esztendőn át fáradhatatlanul munkálkodott, emléket el nem évülővé teszi örök idők számára. A *Seintén* József egyszerű szürszabómestertől származott eszmét Darvas Adolf nyomdász kodifikálta, pákai Kölber Alajos kocsigyáros lelket öntött bele és Katits Antal aztán testet adott a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének. Az ő hatalmas ereje és szívós munkabírása segítette egyesületünket ama magas színvonalára, hogy az egyetlet ma 197000 taggal és 17 millió vagyonnal rendelkezik.

Az egyetlet eszme szolgálatába 1892-ben lépett, melynek elnökévé választották, 1914. évben lett az egyetlet igazgatója, sajnos nem érthette meg az egyetlet fennállásának 25 éves jubileumát, amelynek megtörténte után nyugodalomba szándékozott vonulni.

Temetése f. hó 6-án ment végbe a kerepesi temető halottsházából és azon részt vettek a fővárosi és környékbeli fiókok, számos vidéki fiók. A nagybecskereki 88. számú fiókpenztárt Nagy Ernő titkár képviselte a temetésen.

— **Élelmiszerrazzia Nagybecskereken.** A földmivelésügyi miniszter megbízásából a temesvári vegyvizsgáló állomás vezetője: Gerő Vilmos két napon át Nagybecskereken időzött, ahol hatósági közeg jelenlétében élelmiszerrazziát tartott a fűszerüzletekben, tejcsarnokokban és kávéházakban. Sok gyanús keverékű fűszert, főként hamis borsot és fahéjat talált, amiért is felhívja a fűszerkereskedők figyelmét, hogy az ilyen fűszerek forgalombahozatalától tartózkodjanak. A fűszerek főleg olajbogyómag és mandulahéj örlemény keverékei, amelynek átlagos ára 1-2 korona és a kereskedők 160 kor.-ért árusítják kilóját, pedig hát az ilyen hadifűszerek semmi konzerváló hatása nincs, sőt elrontja az ételeket. *Nyolc kereskedőnél lefoglaltak ilyen gyanús fűszert.* Ebből mintát visz magával Gerő Vilmos Temesvárra és amennyiben tényleg hamisnak találja, a kihágási eljárást folyamatba teszik az illető kereskedők ellen. Megvizsgálta Gerő az ecetet, paprikát, málnaszörpöt és a tejet is. Hamis tejet aránylag keveset talált, ami volt, azt is a melenceiek szállították a városba.

— **A diákkatonák bevonulása.** A város katonaugyosztálya közli: A honvédelmi miniszter rendelete szerint az egyévi önkéntesi kedvezményben véglegesen vagy feltételesen részesített egyének, illetve az e kedvezményre jogosított, továbbá az egyévi önkéntesi karpaszomány viselésére ideiglenesen feljogosított 1900 születésű népfőkelők február 6-ika helyett március 15-én tartoznak bevonulni.

— **Újabb veszett ebmarás.** A városban még mindig csoportosan csatangolnak a kóbor ebek. A rendőrség őrzőket küld ezental a nyilvános helyekre, kávéházakba, vendéglőkbe, hogy a kóbor ebeket összefogdossák, szükség

esetén kiirtsák. Tegnap este tíz órákor a Temesvári-úton újabb ebmarás történt. Egy veszett eb megharapta Török Jánosné szakácsnőt, akit fölszállítanak a Pasteur-intézetbe.

— **Gyilkosság a szárcsai Récsey-pusztán.** A szárcsai Récsey-pusztán jan. 16-án délután gyilkosság történt. A pusztán turkevei munkások végzik a gazdasági munkálatokat. Ezek egyike, a 60 éves Kun Miklós, aki verekedő természetű ember, a fiatalabbakkal folyton gorbombáskodott. Az egyiket, K. Molnár Lajos 24 éves munkást tegnapelőtt felpofozta, mire Molnár vasvillával agyonütötte az öregét. Molnár Lajost a csendőrök ma behozták a nagybecskereki kir. ügyészség fogházába, ahol Czenger dr. kir. ügyész letartóztatta. Szabó Béla dr. vizsgálóbíró Fialovszky Béla dr. törvényszéki orvossal tegnap kiszállt Szárcsára, ahol helyszíni szemlét tartott. A meggyilkoltat Schimpl János dr. módosi orvos boncolta fel, ami után eltemették.

— **Elveszett.** Jeremi Betti a Modern mozi-ban elvesztette női ezüstóráját fekete zsinórral. — A Városi mozi-ban jan. 16-án este a földszint bal 8-as páholyban egy fekete bőrtárcsa találtatott néhány korona tartalommal. Tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Tragikus halál.** Temesvárról jelentik: Pap Vince 86 éves széphelyi földbirtokost a széphelyi állomáson halálra gázolta a bázisai vonat. A szerencsétlen a gyér világitás mellett nem vette észre a vonat közeledését.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Szobacica a kéményben. Két tolvaj szobacica került tegnap a nagybecskereki kir. törvényszék büntetőtanácsa elé. Gaszman Éva, egy a város területéről kitiltott eszedleány 1917 október 27-én Schmiéd Antalnéól, ahol azelőtt szolgálatban volt, ellopott 3 darab lepedőt, egy fehér alsósoknyát, egy női inget, párnahuzatokat és zsebkendőket. A lopott holmit Szilvási Rózához szállította el, aki szállást adott a kitiltott „kollegáné”-nek De Szilvási Róza is elkövetett lopásokat még pedig agyafurttal. A szomszédjainak, Pataki Jánosné szül. Pörge Veronának a padlására mászott be a kéményen át. Tudniliuk Szilvási anyjának a háza konyhájából nyitott kémény nyílja a padlásra. Ezen át felmászott Szilvási Róza és mivel ennek a kéménynek nyílása van a Pörge Veron háza padlására is, ezen a nyaktekerő uton oda tudott jutni a szomszédék padlására, ahonnan 4 párnahéjat, 4 dunnacihát, egy kék kabátot és nadrágot, 2 alsósoknyát és egy téli gyapotinget ellopott. A lopott holmit eladta Koszorus Ferencné zsidárusnak. A csendőrök megtalálták a bűnjelkeket a zsidárusnőnél. A bíróság Szilvási Rózát 7 hónapi börtönrre, Gaszman Évát pedig 4 hónapi fogházra ítélte lopás büntetése, illetve vétsége miatt. Az orgazdasággal vádolt Koszorus Ferencnét felmentették. Az ítélet jogerős.

§ Elítelt váltóhamisító. Grbin Tima nagy-szentmiklósi gazdálkodót kilenc rendbeli váltóhamisításért a nagyikindai és nagybecskereki törvényszékek 2 évi és 4 hónapi fegyházra ítélték. Grbin azóta újabb váltóhamisítást követett el, amiért a nagybecskereki törvényszék újabb nyolc hónapi börtönrre ítélte. A háromféle ítélet ügyében most összbüntetést szabtak ki a nagybecskereki törvényszéken Grbin ellen, akit összbüntetésül 2 évi és 9 hónapi fegyházra ítélték. Az elíteltet valamelyik fegyintezetbe fogják szállítani. 1917 áprilisa óta van vizsgálati fogságban. Ezt az időt beszámították büntetésébe.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 8 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponta reggel 8-tól d. u. 9 óráig.

— **Katonatthon** Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk

a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyármányából, mert

felülmul minden külföldi gyármányt.

3. kgy. 112—1918. közig. szám. 77—1.1

Hirdetmény.

Farkasd község tulajdonát képező 2 db kiseleztezt apamén f. hó 19-én d. e 9 órakor Farkasd község házában nyilvános árverés útján el fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Farkasd, 1918. jan. 14.

Előjáróság.

Alibunári főszolgabírótól.

6002—1917. szám. 64—3.2

Pályázati hirdetmény.

Számos községben üresedésbe jött és jelenleg helyettesítés útján betöltött községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állással 1040 korona fizetés, 160 korona lakbér és természetben kiszolgáltatandó 2 öl tűzifa jár.

A pályázati kérvények január 31-éig az alibunári járási főszolgabírói hivatalhoz nyújtandók be.

Alibunár, 1918. évi január hó 1-én.

Radonits, főszolgabíró.

Segédjegyző

Önállóan dolgozni tudó segédjegyzőt keresek azonnali belépésre az istvánföldi segédjegyzői állásra.

Javadalmazása évi 1400 K törzsfizetés, háborús drágasági pótlék és 500—600 korona mellékkjövedelem. Beválása esetén a rendszerezett segédjegyzői állásra rövid időn belül megválasztatik. A német nyelv tudása megkívántatik.

Istvánföldre, 1918. évi január hó 12-én.

63—3.2 Hendl Miklós, jegyző.

Rokkant katona kapusnak

azonnali belépésre felvétetik.

Első Nagybecskereki Szappan-és Gyertyagyár. 65

Írógépet és National kasszát vesznek és javítok.

Értekezni csak néhány napig lehet

Becker műszerésznél
Nagybecskerek
Kőzsa-szálloda.

76

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Malomipari és Áruforgalmi R.-t.

Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgőnycim: Malombank.

Telefonszám 134—94.

67

Konyhakerti magvakat

míg a készlet tart
napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csiratéppességért, tisztaságért szavatolunk.

Ajánlunk körisfa-kerékalpot és küllöt, waggonvételnél mérsékelt árban.

Reiner Sándor és Társa

nagyváradai fakeskedők. 75

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fng.-u.
Rigó István (Első Magyar Általános) Szerb egyház épület.

Triesti Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontálmegyei Takarékszövetkezet és Hitelbanknál Hunyadi-(fő)-utca.

Borbély és fedrám:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Cukrászda:

Remsing Mátyás, Hunyadi-utca.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötés:

Schneider János, Aradói-utca.

Drogéria:

Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.
Mészik R. Szegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis R., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkerekedők:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.
Totveth Frigyes Pénzügyi-palota.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Tamasvári-u.

Gépkerekedők:

Sander M. József, Hoffherr, Schranz és Clayton Shutleworth gépgyára és fegyverraktár képviselője.

Gőzfűrés:

Engel Bámul, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczel-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpallota.

Kávéház:

Bolyom György, Klub-Kávéház.

Kézműáru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkerekedés:

Almágy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötés:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Postaszállodával szemben).

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkerekedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézmunkaüzlet:

Toivay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-szár.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andreasz A. Főter, Bauer-ház.

Ruhakerekedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpallota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradói-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakerekedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradói-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskerekedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kassinó-vendéglő.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkerekedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ABERT

KÖZÖL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.